

Klimat- och näringslivsdepartementet
Energi- och näringsministern

Till riksdagen

Svar på frågorna 2024/25:21 och 2024/25:22 av Linus Lakso
(MP)
Alternativ till kärnkraft respektive Kärnkraftssamordnarens
uttalanden

Linus Lakso har frågat finansministern vilka de "många" och "fler" är som säger att ny kärnkraft är helt nödvändigt för att klara elsystemet och industriomställningen som ministern refererar till i intervjun och vilka de mest betydande rapporter och andra typer av underlag är som regeringen lutar sig mot när man påstår att ny kärnkraft är nödvändig för att klara klimatomställningen och elsystemet.

Linus Lakso har frågat mig om vilka slutsatser jag drar med anledning av det som har framförts om kärnkraftssamordnarens tolkning av Energimyndighetens rapport och beskedet från Energimyndigheten, och om jag tänker ta några initiativ utifrån min uppfattning.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på båda frågorna.

Planeringen av det svenska elsystemet ska ge förutsättningar för att leverera den el som behövs för en ökad elektrifiering och att möjliggöra den gröna omställningen. Regeringen ser för närvarande att Sverige bör planera för att kunna möta ett elbehov om minst 300 TWh år 2045. En förutsättning för att nå detta är en kraftfull utbyggnad av fossilfri elproduktion – med alla kraftslag.

Precis som finansministern säger i den intervju som det refereras till räcker det inte med vind, sol och vatten, utan vi behöver också bygga ny kärnkraft. Kärnkraften är en viktig anledning till att vi i dag har en näst intill fossilfri elproduktion och konkurrenskraftiga elpriser. Kärnkraften har en avgörande roll, både i att återupprätta en leveranssäker och trygg elförsörjning och i att åstadkomma en effektiv klimatomställning.

Sedan 2020 har ett antal större scenarioanalyser för ett framtida svenskt el- och energisystem genomförts av bl.a.

Energimyndigheten, Svenska kraftnät, näringslivet, i våra grannländer och på nordisk nivå. Studierna skiljer sig genom att olika verktyg och metoder används, beroende på vad man önskar analysera. Givet dessa skillnader har studierna olika styrkor och svagheter.

Sammantaget kan det konstateras att det är komplicerat att modellera och väga in alla aspekter av ett helt lands

energiförsörjning och allmänt bör man vara försiktig med att dra alltför långtgående slutsatser baserat på modellering. Det är dock möjligt att identifiera mönster och dra vissa slutsatser som är robusta över flera scenarier och med flera olika ingångsvärden. En sådan slutsats från flera av de studier som nämns ovan är att kärnkraften även framöver har en viktig roll att spela i vårt elsystem, särskilt för ökad leveranssäkerhet och om vi ska elektrifiera samhället och genomföra en klimatomställning.

Behovet av planerbar kraft som kärnkraft har blivit särskilt kännbart i södra Sverige och i Svenska kraftnäts systemutvecklingsplan från 2023 står bland annat att läsa att:

”Utifrån ett helhetsperspektiv för kraftsystemet, där exempelvis även behoven för att upprätthålla systemstabiliteten beaktas, blir flexibel elanvändning, lagring och lagring i kombination med oplanerbar elproduktion inte tillräckligt för att klara omställningen av kraftsystemet. Ett tillskott av planerbar elproduktion kommer också att behövas. Utbyggnad av den planerbara elproduktionen är också en förutsättning för att elektrifieringsplanerna inom olika industrisektorer ska kunna bli verklighet.”

Regeringen är inte ensam i sin bedömning om att kärnkraft har en viktig roll i klimatomställningen utan det är något regeringen delar med många andra länder. Vid klimattoppmötet COP28 i

Dubai förra året kom 197 länder överens om att kärnkraftens utveckling ska "*accelereras*". Vid ett sidoevent under COP28 stod dessutom fler än 20 länder bakom en deklaration om att tredubbla kärnkraften till 2050. Vidare har energiorganet IEA i rapporten Nuclear Power and Secure Energy Transitions rekommenderat kärnkraftsnationer att bl.a. livstidsförlänga befintliga kärnkraftverk och att skapa finansiella ramverk för att underlätta investeringar i ny kärnkraft. IEA lyfter också fram en dubbling av kärnkraft till 2050 som en av fyra milstolpar i rapporten Net Zero Roadmap. Även inom EU lyfts kärnkraften upp som en viktig del i elsystemet framöver, exempelvis i kommissionens meddelande En ren jord för alla från 2018.

Regeringen har tillsatt en särskild utredare, en nationell samordnare för utbyggnad av kärnkraft, som bl.a. ska följa upp genomförandet av regeringens beslutade och aviserade åtgärder i förhållande till färdplanen för ny kärnkraft i Sverige, sammanställa regeringens åtgärder och beskriva hur de sammantaget bidrar till att ny kärnkraft byggs i Sverige, samt identifiera och uppmärksamma Regeringskansliet på behovet av kompletterande åtgärder som främjar utbyggnaden av kärnkraft. Kärnkraftssamordnaren ska informera om det arbete som bedrivs inom ramen för uppdraget vid de tidpunkter och i den form som bestäms i dialog med Regeringskansliet. Samordnaren lämnade ett antal förslag på åtgärder till regeringen i en delrapport i juni 2024 som nu bereds inom Regeringskansliet. På

samma sätt analyserar och bereder Regeringskansliet rapporter från Energimyndigheten.

Stockholm den 25 september 2024

Ebba Busch